

**Eörsi István** halálának tizedik évfordulójára színházi estet, beszélgetést és konferenciát is rendeznek

# Benne élt Svejk és Don Quijote

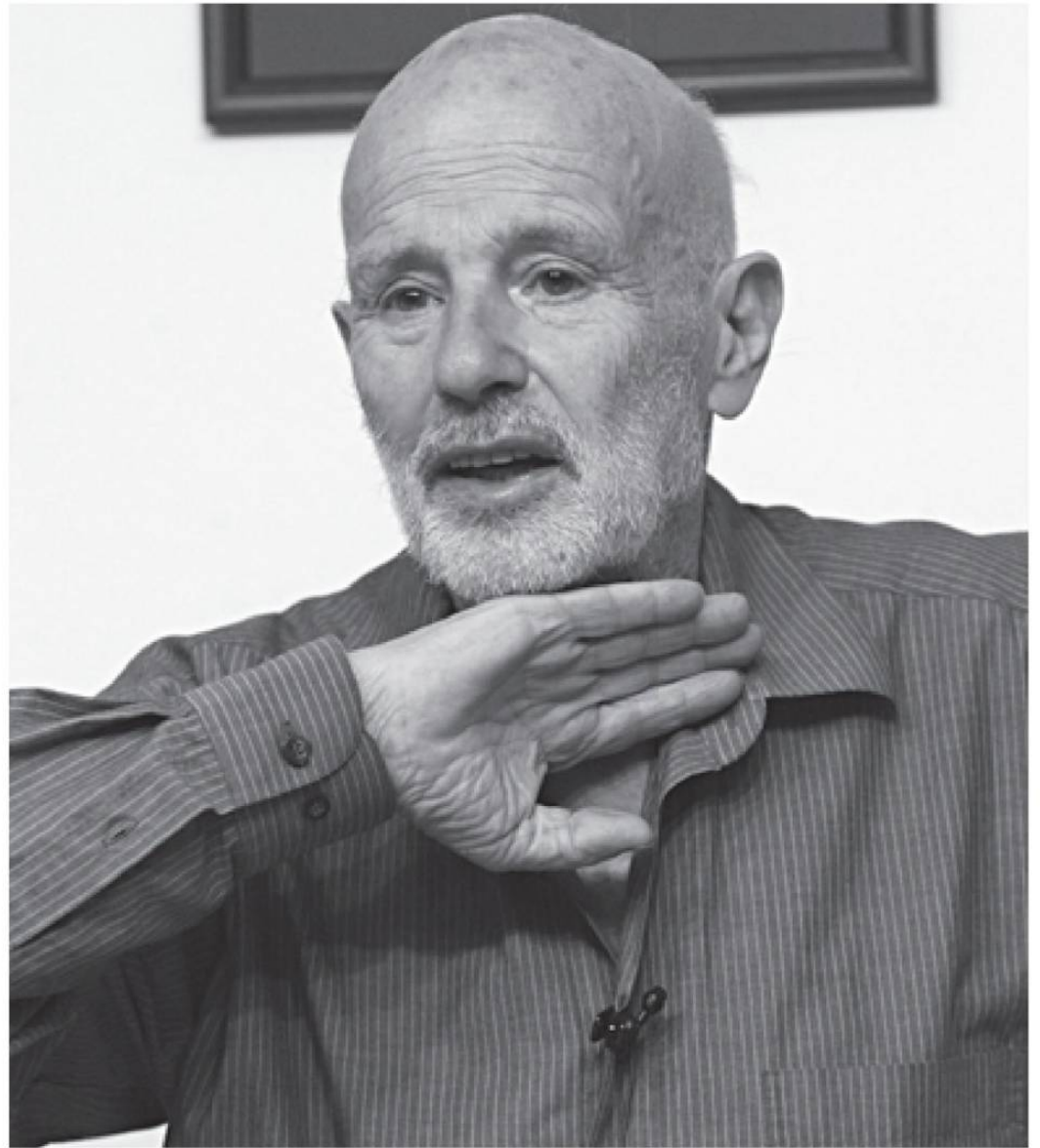
**Eörsi-ünnep** címmel megemlékezésorozat indul vasárnap a Trafóban, ezt egy beszélgetés követi majd kedden **Eörsi István** halálának tizedik évfordulóján. Október 22-én az OSA Archívumban tartanak egy konferenciát szintén az író két különböző arcát felidézendő **Homo Politicus, Homo Ludens** címmel. A sorozat szervezői: **Eörsi László** történész, az író fia, **Lengyel Anna** dramaturg, aki a kaposvári színházban volt kollégája **Eörsinek és Vágvölgyi B. András** filmrendező, író, újságíró, aki monográfiát is írt az íróról. Őt kérdeztük **Eörsi Istvánról** és az író örökségéről.

BALOGH GYULA

Emlékeztet, hogy **Eörsi István** 1956 decemberében letartóztatták és nyolc év börtönbüntetésre ítélték, amelyből négy évet le is ült, 1960 augusztusában szabadult. Onnan kezdve egészen 1989-ig először szinte egyszemélyes ellenzéke volt a Kádár-rezsimnek. Utána pedig többekkel együtt a demokratikus ellenzék kimagasló alakjává vált. A mostani kormányzó rezsim a Kádár-rendszer beidegződéseire, többek között az alattvalói hozzáállásra épít, amelyhez feudális és neonáci jegyek is társulnak – véli **Vágvölgyi B. András**. A filmrendező, író, újságíró szerint ma Magyarországon nagy szükség lenne hasonló magatartásra, mint amilyen annak idején **Eörsi** volt. Fontos lenne tisztázni a mostani rezsim jellegét, fontos lenne vele szemben állást foglalni. Mint mondta, ma jól látható, hogy a különböző ellenzéki politikai formációk teljesen hatástalanok, ezért vissza kellene nyúlni az egyéni szintű társadalmi ellenállás taktikáihoz, illetve stratégiáikhoz. Ebben **Eörsi** – akárcsak korábban **József Attila** vagy **Ady Endre** – nagyon fontos szerepet játszott. A kényelmetlen emberek ma hiányoznak Magyarországról, túl sokan vannak olyanok, akik elfogadnak elfogadhatatlan politikai, morális és esztétikai döntéseket – mondja **Vágvölgyi**. Szerinte egyszer majd a magyar népek számát kell vetnie azzal a rezsimmel, ami kialakult 2010 óta. Azzal a rezsimmel, amelyik megszüntette a köztársaságot, érvénytelenítette a demokratikus Magyarországot, s akár arra is képes volna, hogy az Európai Unióból kivezesse az országot. Miközben legalább annyira kacsingat **Vlagyimir Putyinra**, mint a velünk szövet-

séges országokra, az Európai Unióra és az Egyesült Államokra. **Vágvölgyi** úgy látja, ezzel az egésszel egyszer el kell valakinek számolni és szembe kell nézni azzal is, miért mentünk mi, állampolgárok ebbe bele. Ehhez pedig olyan emberekre lenne szükség, mint **Eörsi István**, és ezért is fontos az ő szellemének a megidézése, amely talán ráébreszthet sokakat arra, hogy amit normálisnak gondolnak, az egy normálisabb, a szabadságra jobban koncentráló világban nyilvánvalóan problematikus lenne. Ezért is nagyon fontos **Eörsi István** emlékének az ébrentartása. Meg kell keresni azokat a lehetőségeket és azokat a fórumokat, ahol **Eörsi** életműve, attitűdje, emberi alapállása a fiatalabb korosztályok számára is érthetővé és követhetővé válik.

**Vágvölgyi** szerint az elmúlt tíz évben is történtek fontos dolgok, amelyekkel életben tartották **Eörsi István** szellemiségét. 2006-ban, az író halála után egy évvel megjelent egy **Eörsi**-emlékkönyv, amelyben többek közt **Konrád György**, **Tamás Gáspár Miklós** és **Radnóti Sándor** írt róla. **Gazdag Gyula** pedig egy portréfilmet készített **Allen Ginsberg**ről és egyik ma-



**Eörsi István** ismerte az egyéni szintű társadalmi ellenállás taktikáit és stratégiáit FOTÓ: VAJDA JÓZSEF

hely, hogy Magyarország követelemények nélküli ország, de a médiának azért van hatása. Ez abból is látható, hogy a kormányerő görcsös, verejtékes igyekezettel szeretne magának egy laza, fiatalos hírportált összehozni. Nem véletlenül a 888.hu nevet találták, ami a 444.

blogokkal és más fórumokkal. Ma már bárki felteheti a maga által írt publicisztikát az internetre. Ezek a formák különböznek az **Eörsi** korában szokásos sajtóviselkedéstől. A rendező úgy véli, **Eörsi** halála óta pazar éveink voltak, de ezeket az éveket sötétben töltöttük. Ezen olyan diskurzussal lehetne valamit változtatni, mint a mostani **Eörsi-ünnep**.

A sorozat első estje vasárnap lesz a Trafóban, ahol **Eörsi**-szövegek is elhangzanak, emellett kiderül annak a publicisztikai versenynek az eredménye, amelyet a Magyar Narancs és az Élet és Irodalom együtt hirdetett meg. Október 13-án pedig a Király utcai Gödör Klubban tartanak egy adomázó, vidám estet, mások mellett **Ascher Tamás**, **Konrád György** és **Mohácsi János** részvételével. Ott **Vágvölgyi B. András** lesz a házigazda.

– **Eörsi** vidám egyéniség volt, egy erős, állóképes bohóc, aki

ben fele-fele arányban lakozott Svejk és Don Quijote tulajdonságainak sora. Nem kell, hogy szomorú legyen ez az est – jegyzi meg az est házigazdája. Az ételkínálatról, amelyhez egy „**Eörsi**-emlékszatyorban” juthatnak hozzá az érdeklődők, ezt tudhattuk meg **Vágvölgyi B. András**tól: **Eörsi** urbanus író volt, roppant népies gasztronómiai ízléssel. **Lukács Dávid** operatőr leleménye nyomán **Eörsi**-emlékszatyornak nevezték el az esten is kapható rekvizitumot. Ez visszautal egy közös prágai utazásra, amikor hárman együtt voltak, hogy találkozzanak **Allen Ginsberg**gel. **Eörsinél** volt egy nagyméretű kötélfontos műanyag szatyor, minthogy ő a disznósajt, a szalonnának, a lángolt kolbászoknak nagy barátja volt. **Vágvölgyi** kiért arra is, hogy az **Eörsi**-emlékszatyorban lesz azért topnári szilvapálinka is, ami az író kedvenc tudatmódosítójának és bázisdrogjának számítot.

- **A kényelmetlen emberek ma hiányoznak Magyarországról**
- **Sokak tudatában benne él Eörsi**
- **Egy erős, állóképes bohóc volt**

gyar fordítójáról, **Eörsiről**, ez volt a DVD-melléklet. Sokak tudatában benne él **Eörsi**, létezik egy Facebook-csoport is, Hiányzol nekünk **Eörsi Pista** névvel.

Arra a felvetésre, hogy **Eörsi** idejében még egy publicisztikának is óriási súlya volt, de ma már mintha ez nem így lenne, **Vágvölgyi** azzal reagált, köz-

hu-ra utal, mert arra gondolni sem mer – tette hozzá –, hogy a 88-ra (ami azt jelenti: Heil Hitler). **Vágvölgyi** szerint talán jobb lett volna, a 666.hu nevet választják. Ebből látszik, hogy a médiának ma is van jelentősége. Az elmúlt időszakban sok minden változott, megjelent az állampolgári újságírás, a